

היסטוריה

לעולים חדשים

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.
ענה על שאלה אחת מכל פרק.

| | | | | | |
|-----------|---|--------|---|-----|--------|
| פרק ראשון | — | (25x1) | — | 25 | נקודות |
| פרק שני | — | (25x1) | — | 25 | נקודות |
| פרק שלישי | — | (25x1) | — | 25 | נקודות |
| פרק רביעי | — | (25x1) | — | 25 | נקודות |
| סה"כ | — | | | 100 | נקודות |

שים לב: תלמידים שאושר להם מבחן מותאם יענו על שלוש שאלות:

שאלה אחת מפרק ראשון **או** מפרק שני, שאלה אחת מפרק שלישי ושאלה אחת מפרק רביעי.

ג. חומר עזר מותר בשימוש: מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון (25 נקודות)

תקופה ראשונה: הלאומיות בישראל ובעמים – ראשית הדרך עד 1920

ענה על אחת מן השאלות 1-3.

1. התנועות הלאומיות

- א. הצג את המאפיינים המשותפים לבני אותו לאום. (10 נקודות)
- ב. הסבר שלושה גורמים לצמיחה של התנועות הלאומיות באירופה במאה ה-19. (15 נקודות)

2. הרצל

- א. הסבר מהי בעיית היהודים ומהו הפתרון שלה, על פי הספר "מדינת היהודים" של הרצל. (12 נקודות)
- ב. מהי תוכנית אוגנדה: מי הציע את התוכנית, ומהו התוכן שלה?
הסבר מדוע תמך הרצל בתוכנית זו.
(13 נקודות)

3. ארץ-ישראל בשנים 1882-1914

- א. הסבר את הקשיים בתחום ה**התיישבות** של העולים לארץ-ישראל בשנים 1882-1914.
הצג דרך התמודדות אחת שלהם עם קשיים אלה.
(13 נקודות)
- ב. הצג שתי פעולות של אליעזר בן יהודה לביסוס (לחיזוק) השפה העברית, והסבר את החשיבות של פעולות אלה.
(12 נקודות)

פרק שני (25 נקודות)

**תקופה שנייה: בין שתי מלחמות העולם (1920-1939), היישוב היהודי בארץ-ישראל
בימי מלחמת העולם השנייה**

ענה על אחת מן השאלות 4-6.

4. חוזה ורסאי והשינויים המדיניים לאחר מלחמת העולם הראשונה

- א.** הצג שניים מן הסעיפים של חוזה ורסאי: אחד מן התחום **הצבאי** ואחד מן התחום **הכלכלי**, והסבר מטרה אחת של חוזה זה. (14 נקודות)
- ב.** הצג שלושה שינויים שחלו במפה המדינית של אירופה והמזרח התיכון אחרי מלחמת העולם הראשונה. (11 נקודות)

5. היישוב היהודי בארץ-ישראל בין שתי מלחמות העולם

- א.** הסבר שתי סיבות לעלייה לארץ-ישראל בין שתי מלחמות העולם. (10 נקודות)
- ב.** הצג את המאפיינים של העולים בתקופה זו.
- הסבר כיצד אחד מן המאפיינים שהצגת בא לידי ביטוי באחת מצורות ההתיישבות בארץ-ישראל בתקופה זו. (15 נקודות)

6. יהודים, ערבים ובריטים בשנות השלושים בארץ-ישראל

- א.** הסבר שני גורמים ל"מרד הערבי" (1936), והצג שתי פעולות של היישוב היהודי לחיזוק הביטחון, בתגובה על "המרד הערבי". (15 נקודות)
- ב.** הצג את ההמלצות של ועדת פיל (1937). (10 נקודות)

פרק שלישי (25 נקודות)

תקופה שלישית: המשטר הטוטליטרי, הנאציזם, מלחמת העולם השנייה והשואה

ענה על אחת מן השאלות 7-10.

7. המשטר הנאצי בגרמניה בשנים 1933-1938

- א. הסבר את עקרון המנהיג באידאולוגיה הנאצית, והצג שתי פעולות של היטלר לקידום עיקרון זה בגרמניה. (12 נקודות)
- ב. הסבר שתי מטרות של מדיניות הנאצים כלפי היהודים בגרמניה בשנים 1933-1938, והצג צעד אחד שעשו הגרמנים כדי להשיג אחת מן המטרות שהסברת. (13 נקודות)

8. הגטאות

- א. מדוע הקימו הנאצים את הגטאות? הבא שתי סיבות. (12 נקודות)
- ב. הצג שלוש דרכים שבעזרתן ניסו היהודים להתמודד עם תנאי החיים בגטאות עד ביצוע "הפתרון הסופי". (13 נקודות)

9. היחס אל היהודים בארצות הכיבוש הנאצי

- א. הסבר את המניעים (סיבות) ליחס של האוכלוסייה המקומית כלפי היהודים בארצות הכיבוש הנאצי: שני מניעים של מי ששיתפו פעולה עם הנאצים, ושני מניעים של הרוב הדומם ("העומדים מן הצד"). (13 נקודות)
- ב. הצג את התנאים לקבלת תואר "חסיד אומות העולם".
בחר באחד מ"חסידי אומות העולם" שלמדת עליו, ותאר את פעולותיו. (12 נקודות)

10. המרד בגטאות

- א. מה היו המטרות של המורדים בגטאות?
הסבר שתיים מן הדילמות (הלבטים) שהיו למורדים. (15 נקודות)
- ב. הסבר את החשיבות של מרד גטו ורשה. בתשובתך הבא שתי סיבות לחשיבות של מרד זה. (10 נקודות)

פרק רביעי (25 נקודות)

תקופה רביעית: בונים את מדינת ישראל במזרח התיכון

ענה על אחת מן השאלות 11-14.

11. שאלת ארץ-ישראל באו"ם

- א. הסבר גורם אחד שהשפיע על בריטניה להעביר את שאלת ארץ-ישראל לדין באו"ם, והצג את עיקרי החלטת האו"ם שהתקבלה בכ"ט בנובמבר 1947. (15 נקודות)
- ב. מה הייתה העמדה של ברית המועצות בהצבעה באו"ם בכ"ט בנובמבר 1947? הסבר את ההשפעה של "המלחמה הקרה" על עמדה זו. (10 נקודות)

12. עלייה וקליטה בשנות החמישים והשישים

- א. הסבר כיצד השפיע המצב הכלכלי של מדינת ישראל על קליטת העולים בשנות החמישים והשישים. הצג גורם נוסף שהשפיע על קליטת העולים בתקופה זו. (13 נקודות)
- ב. הצג שני קשיים של העולים בשנות החמישים והשישים. הסבר כיצד חיזקה עלייה זו את מדינת ישראל. (12 נקודות)

13. יחס החברה הישראלית לשואה

- א. תאר את היחס של החברה בישראל אל ניצולי השואה עד משפט אייכמן, והסבר גורם אחד ליחס זה. (15 נקודות)
- ב. הסבר שני שינויים שחלו ביחס של החברה בישראל לשואה בעקבות משפט אייכמן. (10 נקודות)

14. מלחמת ששת הימים / מלחמת יום הכיפורים

- בחר באחת מן המלחמות: מלחמת ששת הימים (1967) או מלחמת יום הכיפורים (1973).
- א. הסבר שניים מן הגורמים למלחמה שבחרת בה. (12 נקודות)
- ב. הסבר את ההשפעה של המלחמה שבחרת על מדינת ישראל בתחום החברתי-הפוליטי, ואת השפעתה של מלחמה זו על מדינות ערב. (13 נקודות)

בהצלחה!